

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 50

Vineri,
13
DECEMBRIE
2019

19050

O carte mult așteptată:
„Medici cu rădăcini
în Micherechi”

(Paginile 3 și 12)

Ziua Națională
a României, sărbătorită
în Ungaria

(Pagina 5)

Hramurile
bisericilor
din Jula și Apateu

(Paginile 8 și 9)

† Calendar ortodox

- 16 decembrie, luni, Sf. Prooroc Agheu; Sf. Împărațeasă Teofana**
- 17 decembrie, marți, Sf. Prooroc Daniel și Sf. 3 tineri: Anania, Azaria și Misail**
- 18 decembrie, miercuri, † Sf. Cuv. Daniil Sihastrul; Sf. Mc. Sebastian și Zoe; Sf. Ier. Modest, patriarhul Ierusalimului**
- 19 decembrie, joi, Sf. Mc. Bonifatie; Sf. Ier. Grigorie, ep. Etiopie; Sf. Mc. Trifon; Sf. Cuv. Aglaia**
- 20 decembrie, vineri, Înaintepräznuirea Nașterii Domnului; Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul Mântuitorul**
- 21 decembrie, sâmbătă, Sf. Mc. Iuliana din Nicomidia; Sf. Mc. Temistocle**
- 22 decembrie, duminică, † Sf. Ier. Petru Movilă, Mitr. Kievului; Sf. M. Mc. Anastasia; Sf. Mc. Hrisogon și Teodora. Duminica dinaintea Nașterii Domnului (a Sf. Părinți după trup ai Domnului; Genealogia Mântuitorului**

Citatul săptămânii

„Ce se întâmplă? Ce Dumnezeu se întâmplă? Patruzeci de mii de morți la Timișoara? Tancuri? Arme automate contra demonstranților? Consiliul Popular din centru distrus cu lovitură de tun? Generali trimiși să radă orașul de pe fața pământului? Vecinii nu se mai ascund, Europa Libera se aude prin toate zidurile. E o voce alertată, exaltată, de parcă ar comenta un meci de fotbal. Dacă ieși, în aer e miros de praf de pușcă, de testicule de vier. Patruzeci de mii de morți! Sânge risipit în zăpadă. Lovitura năprasnică a obuzelor de tanc în ziduri. Vitrine făcute tăndări. Tinere strigând și cântând, aruncându-și brațele spre cer. Apoi căzând secerați de mitraliere, striviti de senile. (...)

Ce-i pentru mine Timișoara, ce am eu cu toate astea? N-am înțeles niciodată ce-i cu mărgăleala asta obscenă pe un perete, numită istorie. Legi, revoluții, războaie, campanii. Dar o singură literă din manuscrisul meu e mai reală decât toate astea. Pasarea ce zboară peste câmpul de luptă nu știe ce-nseamnă Stalingrad. Păduchele de pe trupul soldatului ignoră durerea atroce a glontelui din intestine. Trăim sub țărâna grea a mileniilor, scânteiem o clipă în bezna veșnică, nepriviți de nimeni, neștiuți de nimeni.”

Mircea Cărtărescu (în volumul „Aripa dreaptă”, despre Revoluția din Timișoara din anul 1989)

Poza săptămânii

Sâmbătă trecută, în Micherechi, au fost numai fețe zâmbitoare

Pe copertă:Lansarea cărții
„Medici cu rădăcini în Micherechi”
Foto: Gábor János

Ultima ședință de lucru în acest an la ATRU

Adunarea Generală a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria și-a ținut ultima ședință din anul 2019 în ziua de joi, 12 decembrie. Majoritatea subiectelor debzbătute au fost de ordin tehnic, referitoare la instituțiile de învățământ administrative de ATRU, dar a fost prezentat și un plan de muncă pe anul 2020 al Adunării Generale a ATRU. Vom relata despre ședință în numărul următor al Foii. E.S.

Serată în amintirea profesorului Ioan Ruja

Directorul Școlii generale și Liceului românesc „Nicoale Bălcescu” din Jula invită toți românii din județul Bichiș, care l-au cunoscut și apreciat pe prof. Ioan Ruja din Micherechi, la o serată comemorativă în amintirea celui care a fost profesorul și coregraful „Domnul Mitică”, cum l-au cunoscut toți foștii lui elevi și colegi. Întrunirea va avea loc pe 13 decembrie, cu începere de la ora 18.00, la Centrul Cultural Românesc din Jula.

A.B.

Slujbă arhierească la Biserica Ortodoxă din Bichișciaba

Biserica Ortodoxă Românească din Bichișciaba, închinată Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei și Făcătorul de minuni își va sărbători ocrotitorul pe 15 decembrie. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan va săvârși Sf. Liturghie Arhierească, care va începe la ora 9.30. După slujbă va avea loc o agapă frătească oferită de către Autoguvernarea Românească din oraș, la Restoranul Fiume.

Colinde cu Grupul Psaltic Ethos în Catedrala din Jula

Inășteptarea Crăciunului, Autoguvernarea Românească din Jula vă invită la un concert de colinde, oferit de către Grupul Psaltic Ethos din Caransebeș în duminica dinaintea Nașterii Domnului, 22 decembrie, cu începere de la ora 10.00, în Catedrala Episcopală din Jula.

Abonamente la „Foaia românească” pe anul 2020

Stimați cititori,
dorim să vă anunțăm și pe această cale că redacția noastră nu plănuiește majorarea prețului abonamentelor de la 1 ianuarie 2020. Astfel, prețul unui abonament pe anul 2020 va fi același ca în anul curent: **3 luni – 1.560 ft; 6 luni – 3.120 ft; 1 an – 6.240 ft.** Abonamentul la E-Foaia (varianta digitală a revistei) este la preț neschimbăt: **3.500 ft/an.**

Vă mulțumim dacă veți rămâne abonații și cititorii noștri fidel!

Redacția

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

A apărut cartea mult așteptată de micherecheni: „Medici cu rădăcini în Micherechi”

În seara zilei de sămbătă, 7 decembrie, la Casa de Cultură „Gh. Dulău” din Micherechi a avut loc lansarea volumului bilingv „Méhkeréki gyökerű gyógyítók / Medici cu rădăcini în Micherechi”, apărut în îngrijirea Editurii NOI și a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. La serata culturală au participat în jur de 200 de persoane, majoritatea localnici, dar și foarte mulți medici cu origini în Micherechi, protagonisti ai cărții lansate, dar care azi trăiesc în Jula sau în alte părți ale țării. Întâlnirea a avut o deosebită încârcătură sentimentală, deoarece toți cei prezenți au venit pentru a cunoaște un nou element valoros cu care se pot mândri micherechenii, numărul foarte mare de medici originari din acest sat.

Programul a fost onorat și de prezența unor oficialități din România și Ungaria, printre care îi amintim pe PS Părinte Siluan, Episcopul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Marius Lazurca, ambasadorul României la Budapesta, Florin Vasiloni, consulul general al României la Jula, Daniel Banu, consulul general al României la Seghedin, dr. Kovács József, deputat parlamentar, fostul director al Spitalului Pány Kálmán din Jula, Szebellédi Zoltán, vicepreședintele Consiliului Județean Bichiș. Au mai onorat cu prezența echipa de cercetători maghiari Open History din Budapesta (conducător: Bayer Árpád), Bertold Netea, vicepreședintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, Eva Bocsor Karancsi, președinta Autoguvernării Românești a Județului Bichiș și Beata Condoroș Szöllősi, vicepreședintă Autoguvernării Românești din Jula, conducători ai instituțiilor și reprezentanți ai cultelor locale.

Moderatoarea programului a fost Eva Simon, una dintre redactorii cărții, alături de dr. Vasile Marc, medic cardiolog și Emilia Martin, muzeograf-etnograf. După un scurt cuvânt introductiv rostit în limbile română și maghiară a fost invitată la microfon primăria comunei Micherechi, Margareta Tat, care a salutat publicul în calitate de gazdă și și-a exprimat bucuria față de apariția acestei cărți:

„Am așteptat cu o deosebită bucurie ziua de astăzi. Știam de planul și pregătirile acestei cărți încă din anul trecut, știam că această inițiativă a mobilizat multă lume, și odată cu trecerea timpului, ne-a crescut și interesul, însuflare. Am știut că multe persoane din satul nostru au ales cariera de medic. Că la spitalul din Jula aproape la toate secțiile găsim câte-un medic cu origini din Micherechi. Dar că numărul acestora este aproape 100, mai exact 95 de medici generaliști, stomatologi, veterinari și farmaciști, incluzând și studenții la medicină, astă numai acum am aflat, după realizarea acestei cărți.” Doamna primar a spus că Primăria s-a angajat de la bun început să devină partener și sponsor în realizarea volumului. „Portretele medicilor și scrierea științifică de la finalul cărții ne-au convins că pe lângă valorile noastre de până acum, cunoscute și recunoscute, cum sunt minunatele dansuri și muzica populară, și sărăguința oamenilor din Micherechi, satul nostru se evidențiază și din alt aspect din rândurile comunelor din Ungaria: în doar 60 de ani a dăruit 95 de medici acestei țări.”

Sufletul, sau poate mai bine zis „inima” acestei cărți, cum îi stă bine unui medic cardiolog, este domnul doctor Vasile Marc, care o povestit în cadrul seratei cum s-a născut ideea apariției acestei cărți, dar și despre motivele pentru care el a ales cariera medicală. Domnul Marc a amintit că atunci când și-a dat seama că de mulți medici sunt cu origini în Micherechi, prin fiul său, tot medic, a căutat niște tineri cercetători din Budapesta, care să analizeze fenomenul care a dus la un număr atât de mare de medici din Micherechi.

Următorul vorbitor al seratei a fost deputatul parlamentar, dr. Kovács József, care a vorbit de această dată în calitate de bun cunoșător al subiectului cărții, deoarece domnia sa mulți ani a fost directorul spitalului din Jula, astfel îi cunoaște foarte bine pe cei mai mulți medici mai în vîrstă din cartea. A avut cuvinte de apreciere atât pentru sărăguința și perseverența oamenilor din Micherechi, cât și pentru inițiativa de a edita o carte despre medicii cu rădăcini în Micherechi.

Ambasadorul României la Budapesta, Marius Lazurca a salutat la rândul său ideea apariției acestei cărți și a afirmat că medicii micherecheni ilustrează în mod exemplar valorile fundamentale ale comunității: munca asiduă, perseverența și dorința slujirii aproapelui. De asemenea, șeful misiunii diplomatice a României în Ungaria a evidențiat rolul burselor acordate de Statul Român în evoluția multor medici români din Ungaria și a reafirmat angajamentul României de a continua această formă de ajutor pentru tinerii români din Ungaria.

Din partea grupului de cercetători Open History din Budapesta a luat cuvântul istoricul Bayer Árpád, care a spus că, alături de colegii săi sociologi și etnografi, au cunoscut în Micherechi o comunitate de oameni foarte sărguincoși, care au înțeles că educația copiilor lor și alegerea unor profesii, cum este medicina, este o garanție pentru un viitor prosper al familiilor și al comunității. Studiul publicat la finalul volumului cuprinde multe informații despre trecutul și prezentul satului și dă răspunsuri la întrebarea: cum a reușit să iasă din Micherechi, în doar 60 de ani, aproape o sută de medici.

În ultima parte a seratei, cei prezenți au putut cunoaște trei medici. Primul medic din Micherechi este dr. Ioan Cozma, pediatru în orașul Hódmezővásárhely, care încă și azi, la aproape 87 de ani este activ, vindecă copiii bolnavi, dar nu a putut participa la lansarea cărții. Cu ajutorul Redacției Românești a Televiziunii Maghiare, cei prezenți au putut urmări un fragment din filmul-portret cu el, realizat de Tiberiu Boca pentru emisiunea „Ecranul Nostru”. Din păcate, nici al doilea medic, dr. Petru Ruja, care azi trăiește în Budapesta, nu a putut fi prezent, astfel al treilea medic originar din Micherechi, dr. Teodor Bányai a vorbit publicului despre motivul pentru care el a ales această carieră și despre bucuria că mulți consăteni i-au urmat exemplul. Generația mai tânără de medici a fost reprezentată de dr. Ilenuța Ruja, medic stomatolog, care a studiat la Arad, în România, ca bursier al statului român.

În încheierea programului, Eva Simon i-a amintit pe toți cei care au contribuit la realizarea volumului bilingv, printre care i-a numit pe traducătorii dr. Mihaela Bucin, dr. Zsolt Szabó, Anca Becan, Andrei Sebastian Csiplo, Carina Iuhás, dr. Paul Ovidiu Rus-Gal, și pe tehnoredactorul Ioan Nyisztor.

Volumul a apărut cu ajutorul următorilor sponsori: Secretariatul de Stat pentru Relațiile cu Cultele și Naționalitățile din cadrul Cancelariei Primului Ministru – Fondul Bethlen Gábor, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Autoguvernarea de Naționalitate Română a Comunei Micherechi, Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, Autoguvernarea Românească a Județului Bichiș, Autoguvernarea Românească din Jula, Autoguvernarea Românească din Bichiș, Centrul-Pharma Kft din Jula.

E.S.

(Continuare în pagina a 12-a)

Budapesta a găzduit recent o conferință internațională privind persecuția creștinilor

Patriarhi, cardinali, politicieni și creștini de pe tot globul s-au aflat la Budapesta, pe 26 noiembrie, pentru Conferința Internațională privind Persecuția Creștină.

„Avem 245 de milioane de motive să fim aici. Atât de mulți oameni sunt persecuți zilnic din cauza credinței lor creștine”, a declarat secretarul de stat maghiar pentru ajutorarea creștinilor persecuți, *Tristan Azbej* în deschiderea conferinței.

Azbej a fost forță mobilizatoare din spatele Ungaria Help, o inițiativă guvernamentală de a oferi ajutor internațional în mod direct comunităților creștine persecutate din Orientalul Mijlociu – acțiune ce diferențiază Ungaria de majoritatea guvernelor europene.

Arhiepiscopul *Bashar Warda* din Erbil, Irak, a declarat către CNA că speră să vadă mai mulți lideri europeni dispuși să recunoască și să răspundă la persecuția creștinilor din Orientalul Mijlociu. „I-aș ruga pe liderii europeni să conștientizeze faptul că creștinii sunt persecuți, deoarece până acum vocea lor a fost slabă”, a spus Warda. „Ungaria și Polonia au făcut lucrurile concrete din a spune răspicat și tare: creștinii sunt persecuți.”

De când guvernul maghiar a convocat prima Conferință Internațională privind Persecuția Creștină în 2017, evenimentul s-a dublat ca mărime până la 650 de participanți din peste 40 de țări.

„Ceea ce ne reunește este cauza creștinilor persecuți din Orientalul Mijlociu și căutarea noastră pentru elementele care generează situația gravă în care se găsesc cele mai vechi comunități creștine din lume, cele ale Orientului”, a spus la conferință *Gewargis III*, Patriarhul Bisericii Asiriene Orientale.

Conferința, care s-a desfășurat între 26–28 noiembrie, a atras mulți lideri creștini sirieni, irakieni și libanezi, inclusiv Patriarhul Bisericii Ortodoxe Siriene din Antiohia *Ignatie Aphrem al II-lea*, Arhiepiscopul Bisericii Catolice Chaldeene din Mosul, *Najeeb Michaeel* și Reverendul *Joseph Kassab*, șeful Comunității Evangelice din Siria și Liban.

Conversații cu ușile închise au avut loc în „ziua zero” a conferinței din 25 noiembrie, și s-au axat pe mediul islamic în „o lume post-ISIS”, precum și rolul ONG-urilor în ajutorarea comunităților persecutate.

Episcopul și Întâistățitorul Eparhiei Ortodoxe Armene din Damasc, *Armash Nalbandian* a subliniat în discursul său că persecuția ce vizează creștinii este încă o amenințare foarte actuală în Siria. „Cu nici măcar o lună în urmă, un extremist l-a împușcat mortal pe preotul *Hovsep Bedoyan*, șeful comunității catolice armene din Siria, Qamishli, lângă granița cu Turcia și tatăl său, *Abraham Bedoyan*... Atacul a fost revendicat de gruparea Stat Islamic,” a spus Nalbandian. „Mass-media locală a raportat trei atentate la Qamishli, care au avut loc în aceeași zi a asasinatului, și au fost revendicate de ISIS, ceea ce ridică îngrijorare că militanții și-auordonat atacurile împotriva creștinilor din oraș”, a adăugat el.

Prelații catolici care au luat cuvântul la conferință îi includ pe Cardinalul *Erdő Péter*, Întâistățitorul Ungariei și Arhiepiscopul Budapestei; Cardinalul *Gerhard Ludwig Mueller*, fost prefect al Congregației Doctrinei Credinței, arhiepiscopul *Antoine Camilleri*, nunțiu apostolic în Etiopia, episcopul *Oliver*

țeze în comun proiectele de reconstruire din Qaraqosh, cel mai mare oraș din Irak cu majoritate creștină.

„Maghiarii cred că valorile creștine duc la pace și fericire și de aceea Constituția noastră afirmă că protecția creștinismului este o obligație pentru statul maghiar, ne obligă să protejăm comunitățile creștine din întreaga lume care suferă persecuții”, a spus Orbán. „Maghiarii reprezintă 0,12% din populația lumii. Are vreun rost ca o țară de o asemenea dimensiune să se ridice pentru protecția creștinilor? Răspunsul nostru este da”, a spus premierul Ungariei.

Vicepreședintele Asociației Evangelice Billy Graham, *Viktor Hamm*, a reamintit conferinței că poporul maghiar însuși a suferit persecuții creștine în trecutul nu prea îndepărtat, când s-au aflat sub ocupație sovietică. Hamm însuși s-a născut într-un lagăr de muncă sovietic în ceea ce este acum în nord-vestul Rusiei. „Bunicul meu a fost executat de regimul sovietic. Tatăl meu a petrecut ani buni în gulaguri”, a spus el.

Pastorul evanghelic *Andrew Brunson* a fost, de asemenea, prezent la conferință la cina de gală de Ziua Recunoștinței. Brunson a fost eliberat în octombrie 2018, după ce a fost închis timp de doi ani în Turcia.

„Crucea care a purtat trupul Mântuitorului lumii și care a inspirat viața sfintilor și a pastorilor Bisericii timp de 2 milenii continuă și astăzi să fie lumina călăuzitoare ... care îi îndeamnă pe ucenicii Domnului să fie părtași în crucea Lui,” a spus cardinalul Mueller în cadrul conferinței. „Fiți promotori ai păcii și continuați să fiți martorii tăcuți ai prezenței Domnului în această lume”, a spus el.

(Sursa: stiricrestine.ro)

Ziua Națională a României, sărbătorită în Ungaria

Seghedin

Prima misiune diplomatică din Ungaria, care a onorat Ziua Națională a României a fost Consulatul General al României la Seghedin. În seara zilei de 27 noiembrie, la Sala Szent-Györgyi Albert Agora, a fost organizată o recepție cu numeroși invitați din Ungaria și România. După intonarea imnurilor de stat ale Ungariei, României și Uniunii Europene, discursul oficial a fost rostit de consulul general *Daniel Banu*. A urmat apoi un program cultural, organizat cu sprijinul Filialei din Seghedin a ICR București și oferit de grupul „Trio Zamfirescu” și actorul *Adrian Nour*. La recepția oficială, participanții au putut gusta din produsele traditionale românesti.

Budapest

Jula

În seara zilei de miercuri, 4 decembrie, în organizarea Consulatului General al României la Jula, a avut loc recepția oficială de Ziua Națională a României. Imnurile de stat ale României și Ungariei, precum și cel al Uniunii Europene au fost interpretate de Corul românesc „Pro Musica” din Jula, condus de profesorul Adrian Bughi din Arad, după care a urmat discursul oficial al consulului general Florin Trandafir Vasiloni, care a vorbit despre importanța Zilei Naționale de 1 Decembrie, despre importanța anului 2019 pentru România și Europa, an în care România a deținut pentru prima dată Președinția Consiliului UE, despre aniversarea a 30 de ani de la triumful Revoluției Române din 1989, care a dărâmat dictatura comunistă și a deschis drumul României spre libertate și democrație. Seara a continuat cu un program cultural oferit de cvartetul de coarde al Filarmonicii de Stat din Arad, după care a urmat o recepție. De menționat că la festivitatea de la Jula, an de an, tot mai mulți invitați sosesc îmbrăcați în jiu și cămăși traditionale românesti.

Ziua următoare, joi, 5 decembrie, Ambasada României la Budapesta a organizat o recepție oficială de Ziua Națională a României. Evenimentul s-a desfășurat la Hotelul Marriot din capitala Ungariei, și au luat parte circa 350 de invitați. În discursul său festiv, ambasadorul Marius Lazurcă a amintit despre aniversarea a 30 de ani de la Revoluția Română din 1989 și a vorbit despre respectul față de eroii acesteia, care prin jertfe de sânge au redat poporului român libertatea și demnitatea sa, grav afectate în timpul regimului comunist totalitar. Au fost evocate, de asemenea, momente importante ale istoriei românilor din ultimul secol, de după cel de-al Doilea Război Mondial, în care acest regim străin de suflul poporului s-a instalat în România, dar și felul în care românii s-au împotravit lui: prin rezistența armată din munte, între 1948–1962; prin împotrivirea la colectivizare a țăranilor români; prin greva generală a muncitorilor din Valea Jiului; prin protestul și suferințele unor intelectuali români, precum Doina Cornea sau Paul Goma și, mai ales, prin sacrificiul eroilor Revoluției din 1989, care au redat libertatea țării și au readus-o acolo unde își era locul, între natiunile prospere și libere ale Europei Unite. A urmat apoi receptia

proprietatea propriu-zisă, în cadrul căreia participanții s-au întâlnit, au putut gusta produse tradiționale românești, au socializat și au legat noi cunoștințe.

E.S.

BUDAPESTA

Curiozități din cărți și ziaruri de altădată

Un anunț de deces la Budapesta, acum 150 de ani

S-a întâmplat că, în 1871, într-o familie românească pe nume Bogdan, din Buda ori din Pesta (căci numai peste doi ani, în 1873, se vor unifica formând Budapesta), a murit un bărbat de 46 de ani și a fost înmormântat în cimitirul Kerepesi. Cei îndurerați au trimis la revista românească *Federațiunea*, care „S'a tiparitu în Pest'a 1871. prin Victoru Hörnyánszky, Strad'a Idoliloru Nr. 20.”, un anunț de deces în română.

Federatiunea a fost o gazeta în limba română, care a apărut în capitala Ungariei, între 1868–1876, fiind condusă de Alexandru Roman, șeful Catedrei de Română a Universității din Budapesta. Bihorean născut în satul Aușeu, de confesiune greco-catolică, cu studii de matematică, filozofie și teologie la Viena, Alexandru Roman a dus o activitate culturală și politică

efervescentă, fiind și deputat în Parlamentul de la Budapesta, între 1865–1888, unde susține drepturile românilor din Ungaria și Transilvania.

Nu e prea simplu de citit acest „anunciu funebru”. Limba română din gazete abia începea să fie scrisă cu litere latine, ortografia era nesigură, gramatica și lexicul nu erau încă stabilite oficial. Profesorii de română întâmpinau, desigur, multe dificultăți în a-i învăța pe elevi să citească, să scrie și să gândească în limba română. Cum, de altfel, nu le e ușor nici astăzi! **Mihaela Bucin**

,
Mihaela Bucin

A venit Moș Nicolae!

ALETEA (școală)

Știm cu toții că Moș Nicolae aduce daruri, iar ziua de 6 decembrie este o zi specială pentru toți copiii. Așadar, ziua de Sfântul Nicolae a fost prilej de sărbătoare la mai multe școli și grădinițe, unde copiii au susținut și un program artistic la întâmpinarea mult așteptatului moș.

Moș Nicolae este o personificare populară a timpului îmbătrânit. El a preluat din calendarul creștin numele și data de celebrare de Sfântul Nicolae, un personaj real (episcop de Myra), apărător al credinței în Iisus. Sfântul Nicolae a fost recunoscut ca sfânt începând din secolul al XVI-lea. Deci, Moș Nicolae a existat ca trup și suflet, acum el există ca spirit, fiindcă întruchipează bunătatea, credința și generozitatea.

La fel ca în fiecare an și anul acesta, în zilele de 5–6 decembrie, Moș Nicolae a venit încărcat cu cadouri pline de dragoste și la copiii de la școlile și grădinițele din localitățile: Aletea, Bătania, Chitighaz, Jula și Micherechi. Cei mici s-au pregătit din timp cu doamnele educatoare și învățătoare pentru a-l încânta pe moșul cu un program de cântece de iarnă și poezii de Moș Nicolae, moment care a fost apoi răsplătit de moș cu daruri.

După ce au făcut un inventar al dulciurilor și jucăriilor primite, cei mici au promis ca de astăzi încolo să fie cuminți. Pe 25 decembrie vine Moș Crăciun, iar cadourile vor fi și mai frumoase dacă fiecare va asculta sfaturile Moșului.

A.B.

BĂTANIA (grădiniță)

BĂTANIA (școală)

CHITIGHAZ (școală)

A venit Moș Nicolae!

Integramă pentru copii

Completați grila după indicații!

Serbări școlare în așteptarea Crăciunului

Școala și grădinița românească din **Chitighaz** invită părinții și toți cei interesați la o festivitate de Crăciun în seara zilei de vineri, 13 decembrie, de la ora 17.00, la Căminul Cultural „Táncsics Mihály”. *

Elevii școlii din **Micherechi** invită părinții și familiile lor la un program dedicat Crăciunului în ziua de vineri, 20 decembrie, de la ora 17.00, la Căminul Cultural „Gh. Dulău”. *

La Școala generală și Liceul românesc „Nicolae Bălcescu” din **Jula** serbarea de întâmpinare a Crăciunului va avea loc pe 18 decembrie, de la ora 16.30, la Centrul Cultural Românesc. *

În ziua de marți, 17 decembrie, de la ora 16.00, părinții și bunicii copiilor care frecventează grădinița din Orașul Mare Românesc din **Jula** sunt invitați de către conducerea instituției să ia parte la o zi creativă, în așteptarea Crăciunului. Pentru această serată, grădinița va pregăti pentru toți oaspeții bucate tradiționale românești. *

Elevii școlii generale bilingve din **Aletea** vor susține la școală un program de poezii și colinde de Crăciun pe 20 decembrie, de la ora 10.00. *

La Școala generală bilingvă „Lucian Magdu” din **Bătania**, pe 20 decembrie, de la ora 11.00, va avea loc Concursul „Vocea Crăciunului”, după care atât micii artiști cât și participanții vor fi invitați la o recepție cu cozonac și ceai.

A.B.

Hramul bisericii ortodoxe din Apateu

În Duminica a 27-a după Rusalii (8 decembrie 2019), care în acest an este prima Duminică după Praznicul Sfântului Ierarh Nicolae, biserică românească din Apateu, care îi este închinată, și-a sărbătorit hramul. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească, împreună cu un sobor format din pr. Origen Sabău, paroh la Apateu și Consilier Cultural al Episcopiei din Ungaria, pr. Iulian Lenghel, preot misionar din Oradea și Arhidiaconul Emanuel Văduva de la Catedrala Episcopală din Jula. La slujbă, alături de credincioșii din Apateu, au participat și credincioși din Oradea, la fel ca și în multe alte dăți, cu prilejul hramurilor, sau al altor sărbători bisericești și manifestări culturale care au avut loc în această Parohie. Răspunsurile liturgice au fost date de cântăreții parohiei, Ioan Blaga și Ioan Crăciun, împreună cu credincioasele din Apateu, coordonate de doamna preoteasă și învățătoare Lavinia Sabău.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre pericopa evangelică duminicală, ce scoate în evidență vindecarea femeii gârbove, prin puterea Mântuitorului Hristos, Care o slobozește pe aceasta de sub puterea celui rău și îi dăruiește iertarea păcatelor, atât de importantă pentru omul credincios. De asemenea, având în vedere hramul bisericii, Ierarhul a vorbit și despre exemplul de slujire a lui Dumnezeu, încă din pruncie, oferit de Sfântul Ierarh Nicolae.

La momentul împărțășirii și la finalul slujbei, Ansamblul de copii

„Mugurelul Bihorului”, coordonat de doamna învățătoare Doina Lung și format din elevi de clasa a IV-a, de la Școala Generală „Dimitrie Cantemir” din Oradea, împreună cu 3 soliști, au oferit credincioșilor un minunat concert de colinde tradiționale românești, în stil bihorean și au fost răsplătiți cu pachete cu dulciuri, potrivit obiceiului. La acest moment festiv s-a adăugat și pr. Ionuț Negrău, de la Parohia Săcal, aflată în vecinătatea Apateului.

Toți credincioșii au primit dulciuri, cozonaci și suc, oferite din partea Parohiei. După slujbă, oaspeților le-au fost oferită și o agapă comună.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Povești în imagini

Fotografii din colecția lui Mihai Bihari

**Crăciunul
în familia
celor trei frați,
Gheorghe Dulău,
Mihai Bihari
și Florica Ruja
(născ. Buta),
în anul 1959**

Sărbătoarea Sfântului Nicolae, ocrotitorul Catedralei Episcopale din Jula

Dintre cele mai importante aşezăminte de cultură din oraşul Jula se distinge Catedrala cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” din cartierul Oraşul Mare Românesc. Catedrala de astăzi – ctitorie a familiilor românilor julani, în frunte cu cea a Nicoreştilor – reprezintă rodul creştinării şi al jertfelnicei credincioşilor ortodocşi români din Ungaria.

Istorică biserică din Jula și-a cinstit și în acest an ocrotitorul, pe 6 decembrie, printr-o Sfântă Liturghie arhierească. Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, Episcopul românilor din Ungaria, împreună cu soborul slujitor de preoți al Eparhiei, a adus binecuvântare credincioșilor din Ungaria și România prezenti în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Jula, în zi de mare sărbătoare, oficiind Sfânta Liturghie împreună. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul „Anastasis” al Catedralei Episcopale noi din Deva.

Alături de localnici, la slujbă au luat parte și reprezentanți ai di-

plomației românești de la Budapesta și Jula, credincioși și numeroși copii de la Școala generală și Liceul românesc „Nicolae Bălcescu” din Jula.

În cuvântul de învățătură, PS Episcopul Siluan a vorbit celor prezenți despre Sfântul Ierarh Nicolae și exemplul pe care l-a dat creștinilor pentru totdeauna prin jertfelnicia sa.

După slujbă, un grup de copii, condus și pregătit de învățătoarea Eva Pătcaș Sabău, a susținut un recital de cântece și poezii închinat Sfântului Nicolae, iar în final aceștia au fost răsplătiți cu dulciuri și cozonaci din partea Episcopiei, care beneficiază pentru această acțiune de sprijinul mai multor instituții românești din Ungaria.

PS Episcop Siluan a împărțit cadouri de Sf. Nicolae și în zilele de 4–5 decembrie, la Grădinița românească din Jula și la Școala Generală și Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

A.B.

Lăptișorul de matcă, cel mai blând antibiotic natural

O imunitate puternică este cea mai bună armă împotriva virusurilor și a infecțiilor, mai frecvente în anotimpul rece.

Propolisul este un produs derivat din miere, în timp ce lăptișorul de matcă este o secreție albă, bogată în substanțe nutritive și produsă de albinele lucrătoare. Toate larvele de albine mănâncă această hrană superconcentrată în primele trei zile de viață în timp ce după aceea ea este consumată doar de albina destinată a fi regină. Această albină este cu 50% mai mare decât surorile ei, trăiește cu 40%

mai mult și este foarte fertilă. Lăptișorul de matcă are toti aminoacizii esențiali, precum și vitaminele A,C,D și E, nouă vitamine din complexul B – inclusiv vitamina B12 – precum și minerale – calciu, cupru, fier, fosfor, potasiu, silicon și sulf.

Este o proteină completă, dar și un antibiotic natural blând și are un efect stimulativ asupra glandelor suprarenale, influențând metabolismul, starea de spirit și pofta de mâncare, potrivit Noii bibliei a vitaminelor, coordonată de farmacologul dr. Earl Mindell.

Întrucât poate provoca alergii și reacții adverse se recomandă consumul doar după ce persoanele se testează. Totodată, se recomandă consumul cu un sfert de oră înainte de masă, pe stomacul gol. Capsulele au efecte terapeutice reduse.

Integramă

CĂUTĂRI

Stropi Colosali		Asezare de țărani A răsuci		Nisă De uns la slujbă		Asia! Frecvențe		A definitiva Muruială	
→		↓		↓		↓		↓	
Virare Rest de cafea	→						La mină! Pene mici de despicate	→	
→			A dispersa Rupe lanțuri...	→			↓		
Cergă Conștientă	→			Hotărât Cap de dinosauro!	→				
→				↓			↓		
Sclavi În carte	→				Echipa din Arad Găici	→			
→					Avantaj Lipsit de sexualitate	→	↓		Absurdități
	→			Isteată Venit domnesc	→	↓		↓	
A uda ogorul Înmulțit prin ouă	→				Primele litere Stârnit	→			
	↓					↓			A se acri
Pion central! Nociv	→		A indica Zgârcite	→				↓	
→									
Vârf de atac Podoabă capilară	→			Părinte Etaj	→				
Scrubie de mare Pregătiri la teatru	→		Cușcă Cupe!	→	↓				
Reclamații	→								

Dezlegarea acestei integrame o găsiți în numărul următor!

Glume

O fetiță îi spune tatălui ei:

– Tată, mi-aș dori să am o surioară.

Zâmbind, tată îi replică:

– Frumoasa mea, dar tu ai o surioară. Dar nu o vezi pentru că, atunci când intri pe ușa din fată, surioara ta ieșe pe ușa din spate.

Micuța, îngândurată îi zice:

– Vrei să spui că face la fel precum celălalt tătic al meu?

Mistrețul furios își cumpără o bicicletă și se dă cu ea prin pădure. Iepurașul, fugind pe lângă el, îi tot striga:

– O să cazi! O să cazi!

Mistrețul, nervos:

– N-o să cad! N-o să cad!

Până la urmă cade într-o groapă.

– Vezi, ți-am zis eu c-o să cazi!

– Parchez unde vreau, da!?

Într-o dimineată, o Tânără vorbește cu prietenă la telefon:

– Dragă, bărbatul meu s-a îmbătat aseară ca un porc și nu a ajuns acasă nici până la ora asta.

– Vai de mine! Poate i s-a întâmplat ceva rău!

– Nu i s-a întâmplat nimic, sigur s-a îmbătat ca porcul și nu mai știe să ajungă acasă!

– De ce ești așa sigură că s-a îmbătat?

– Mi-a dat SMS la 4 dimineață să îl sun că nu își găsește telefonul!

Un acrobat vine să se angajeze la circ:

– Ce știi să faci?

– Pun o sticlă pe masă și intru în ea!

– Băi, mă lașă!... la să văd...

Âsta pune sticla pe masă, pune o pâlnie și se strecoară în sticla ...

– Aaaa... păi ce mă, cu pâlnia?... Următorul candidat.

Dezlegarea integramei din numărul anterior

BASORIELIEF: I; C; INRAL; CAMA; LUCID; NON; M; SURUB; COPILANDRU; DESENA; IL; TE; SACRA; V; RF; CHIPIE; HARBUI; TAR; TAUR; MERS; CONCISA; AA; RAS; TRUST; CIREZI; AIA.

RECOMANDĂRILE NOASTRE

– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

**Cosmin Savu, Rareș Năstase,
Paula Herlo, Alex Dima,
Paul Angelescu:
Ne facem bine**

O antologie de fapte extraordinare văzute și vorbite la „România, te iubesc!”

Este o carte pe care o deschidem cu optimism, ne-o dorim inspirație pentru cei care își doresc să facă binele și model tuturor celor care văd prea multe tonuri închise în viitorul României.

Oamenii care fac binele sunt eroii acestei cărți. Oameni care s-au ridicat deasupra propriei condiții, unii deasupra vremurilor, și și-au dus tot mai sus visul, familia, comunitatea. Ei și ele au harul de a-i ajuta pe alții – în suferință sau în nevoie –, au darul și norocul să devină lideri în munca lor. Ei și ele sunt dovezi că se poate, că voința și munca aduc rezultate, împlinire și chiar fericirea, după 30 de ani în care prea mulți români au fost alungați din țară de lipsa oportunităților oneste, de incomerență sau ticăloșii instalați peste noapte în posturi de decizie, de proiecte veșnic neîncepute vândute ca promisiuni ferme. Volumul acesta le este închinat oamenilor care împing lucrurile înainte în jurul lor, celor care luptă să schimbe lucruri ce se încăpătânează să rămână neschimbate.

Cartea a apărut la Editura Humanitas.

Bestseller Gaudeamus 2019

RECOMANDĂRILE NOASTRE

– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

**Cosmin Savu, Rareș Năstase,
Paula Herlo, Alex Dima,
Paul Angelescu:
Ne facem bine**

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor din Ungaria

16 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

17 DECEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Leacuri și credințe/Gabriela Rusu Păsărin 17.30: La ceas de taină / Radio România 17.55: Încheiere

18 DECEMBRIE (Ştefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

19 DECEMBRIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

20 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Galeria interpretilor de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

21 DECEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 117.55: Încheiere

22 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicurii din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

**O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe unde medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Előműsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Realizator:

Tiberiu Boca

I PROGRAME I

Abonați-vă la

e-FOAIA

la prețul
de anul trecut!

ADRESE UTILE**REPREZENTANȚE**

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (ATRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Gheorghe Cozma

E-mail: atru@globonet.hu

Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanentă:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răniri, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapestmae.ro/>

E-mail: budapestmae@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanentă:

(+36 30) 677 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro/>

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanentă:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănărescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapest

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al ATRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkzpontgyula.hu

O carte mult așteptată de micherecheni: „Medici cu rădăcini în Micherechi”

Foto: Gábel János

Margareta Tat

dr. Vasile Marc

dr. Kovács József

Marius Lazurca

Szebellédi Zoltán

Bayer Árpád

dr. Teodor Bányai

dr. Ilenuța Ruja

